אגרות הראי"ה - כרך ד' - אגרת ארפה

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"א שבט תרפ"ה - ירושלים
נמען: ר' מרדכי הכהן (ד"ר כהן)

תודה על 18 לירה. הישיבה המרכזית יוצאת מהחוג המצומצם של 'מרכז' אל רוחב של ישיבה מרכזית לישראל; נוספו תלמידים מצוינים, השיעורים משתכללים, והם עומדים לקנות את המגרש. הרב קוק מבקש להוסיף תקציב חודשי לרב דוד כהן, מגיד שיעור בכללי תורה. ברכת רפואה לאביו, ומזל טוב.

עיקרי הדברים

- תודה על התרומה.
- התפתחות הישיבה.
- תקציב לרב דוד כהן.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1]. ירושלם י"א שבט תרפ"ה[2] [1925]

שלו'[3] וברכה לכבוד ידי"נ[4] הרה"ח[5] המרומם אוצר חמדה מו"ה[6] מרדכי הכהן ד"ר[7] כהן [ד"ר מרדכי (מרכוס) כהן, עורך דין מבאזל, מראשי "הסתדרות ירושלים" (תנועת "דגל ירושלים") בשווייץ, בנו של הרב אשר מיכאל כהן, רבה של באזל; ראו כרך ד', אגרת אקלז] שליט"א[8],

ולרעיתו הכבודה אשה יראת ד' ולבתו היקרה ועדינה שיחיו לאוי"ט[9]. ברכת ד' מציון בכל טוב סלה. מכתביו היקרים, הראשון וגם השני בצירוף המשלח לח"י[10] לירה, [שמונה עשרה לירות, תרומה לישיבה] הגיעוני, ורב ת"ח[11] לכבודו, וכל אוהבינו הנכבדים אחינו לדעת תורה ויראה טהורה, המלאים באהבה את דגל קדשנו דגל ירושלים, [תנועת "דגל ירושלים" שייסד הרב קוק בלונדון בשנת תרע"ח, שהיה לה סניף בשווייץ] לשם ד' עמו ונחלתו, כולם יעמדו על הברכה. ברב חן וחסד וחיים טובים ונעימים, ויזכו יחד כולם עמנו ועכ"י[12] לראות בתשועת ד' על עם קרובו, בציון

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 תרפ"ה - השנה תרפ"ה (1924/1925)
3 שלו' - שלום
4 ידי"נ - ידיד נפשי
5 הרה"ח - הרב החסיד
6 מו"ה - מורנו הרב
7 ד"ר - דוקטור
8 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
9 לאוי"ט - לאורך ימים טובים
10 לח"י - לחיים
11 ת"ח - תלמידי חכמים
12 ועכ"י - ועל כל ישראל

הר קדשו, ובירושלים מכון בית חיינו לעדי עד, סלה. אקוה לקבל מכה"ר[13] מכתבים תמידים כסדרן ע"ד[14] פעולות ממשיות בענין הרחבת דגלנו בקודש, ובדבר מפעלים טובים ובסיסיים לטובת ישיבתנו הקדושה. הישיבה המרכזית, [ישיבת "מרכז הרב", שנפתחה בירושלים באלול תרפ"ד (1924), חצי שנה לפני כתיבת האגרת] שהיא ב"ה הולכת ומקבלת את צורתה לצאת מתוך החוג המצומצם של מרכז מוגבל. לבא לידי רוחב של אותה הישיבה המרכזית לישראל בירושלים, שעיני כל ישראל אליה. [על פי מלכים א א, כ]

אמנם רב עוד הדרך עד אשר נגיע אל המטרה ברוחב גדלה. אבל ב"ה כל צעד וצעד אשר אנחנו עושים בהרחבת הגדרים הוא מקרב אותנו לידי המצב האידיאלי, שהוא חמדת ישראל.ות"ל[15] מצאתי שנתוספו תלמידים מצויינים, שיהיו לברכה והשיעורים הולכים ומשתכללים, ונכונים אנחנו גם לגשת אל קנין המגרש, [הישיבה שכנה אז בבית הרב, ברחוב הרב קוק; הרב קוק ביקש לרכוש מגרש לבניין קבוע לישיבה] המביא להתחלת הבנין בע"ה[16]. ועם זה רבה התכונה של ההוצאה התדירית. אקוה שאנשי לב שכמותם ירבו בישראל, ידעו איך לעורר את הלבבות לבנין קדשנו, והרמת דגלנו בעז ד' בחסדו ית"ש[17], והנני בזה ברב תודה לכה"ר[18] על הבשורה הטובה, של הטבת מצב הבריאות של כבוד מר אביו הגאב"ד[19] שליט"א, [הרב ד"ר אשר מיכאל (ארתור) כהן, אב בית דין ורבה של באזל] יחזק ד' חילו. וירפאהו מהרה רפו"ש[20] בתוך שח"י[21] והי'[22] דשן ורענן לאוי"ט, ויזכה לעלות לציון בשמחה, ולראות בטוב ד' בארץ חיים בבנין שלם, לעבוד עבודת הקודש, בהיכל ד', המקדש וההראל בגילת קודש, ושמחת צדיקים ואורך ימים ושנות חיים. ושלו'[23] יוסיפו לו, אמן. ויבורך נא כמ"א הג"מ[24] וכת"ה[25] וכב"ב[26] שי'[27] בברכת מז"ט[28]. בכלל משפחתם הכבודה, על הולדת הנפש היקרה, [ברכת מזל טוב להולדת נכד או נכדה במשפחת הרב כהן] ירבו בישראל שמחות, וקו"ר[29] וישועה תמיד ישמע באהלי צדיקים וישרי לב. נזכרתי לדבר ע"ד מצבו של חביבינו הרב הגו'[30] הצדיק ר'[31] דוד כהן [הרב דוד כהן ("הנזיר"); ראו כרך ג', אגרת תשצא] שליט"א שאמנם הוא מקבל פרס חדשי בתור מגיד שיעור בכללי תורה.

---

13 מכה"ר - מכבוד הרב
14 ע"ד - על דבר
15 ות"ל - ותודה לא-ל
16 בע"ה - בעזרת השם
17 ית"ש - יתברך שמו
18 לכה"ר - לכבוד הרב
19 הגאב"ד - הגאון אב בית דין
20 רפו"ש - רפואה שלמה
21 שח"י - שאר חולי ישראל
22 והי' - והיה
23 ושלו' - ושלום
24 הג"מ - הגהות מיימוניות
25 וכת"ה - וכבוד תורתו הרמה
26 וכב"ב - וכל בני ביתו
27 שי' - שיחיה
28 מז"ט - מזל טוב
29 וקו"ר - וקול רנה
30 הגו' - הגאון
31 ר' - רבי

אבל לפי מצב קופתנו אין הסכום האפשרי לנו מספיק לפי הנדרש. וכבר דברנו. שמצדם יהי'[32] מקום לקבע בעדו איזה תקציב חדשי בתור הוספה לתקציבו וקול רנה. הקבוע מאתנו, למען יוכל לשקוד על דלתי תוה"ק[33] ללמוד וללמד בלב נכון, בלא דאגות מפריעות. והנה דרשני כת"ה לכתב לו מנאומי בעדת קדש, [הרב כהן ביקש מהרב קוק לרשום לו את דרשותיו, כדי לפרסמן בחוץ לארץ לעורר להתעניינות ב"דגל ירושלים" ובישיבה] אמנם קשה לי לזכור את שטפי הרגשות והמחשבות העוברות בעת הדיבור והטרדות מרובות, בכ"ז[34] אקוה למצא מועד בל"נ[35] לרשום קצת. וכת"ר[36] כיד חכמתו וזכרונו הטוב יוכל לשפר את הדברים להיות לברכה להתעוררות הקודש למשאת נפשנו, שהיא תחיית הקודש לעם ד' גוי קדוש על אדמת קדשו.

והי' זה שלו' וברכה באה"ר[37] מהר הקודש מירושלים, ידי"ע[38] דוש"ת[39] מלונ"ח[40]

אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

32 יהי' - יהיה
33 תוה"ק - תורתנו הקדושה
34 בכ"ז - בכל זאת
35 בל"נ - בלי נדר
36 וכת"ר - וכבוד תורתו
37 באה"ר - באהבה רבה
38 ידי"ע - ידידו עוז
39 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
40 מלונ"ח - מצפה לנחמת ציון